

Rada Jihomoravského kraje

92. schůze konaná dne 25. 11. 2010

Materiál k bodu č. 46 programu:

Návrh zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech)

(důvodová zpráva je uvnitř materiálu)

Projednáno:

Komise organizační a legislativní materiál projednala na svém zasedání dne 2. 11. 2010 a přijala usnesení 90/010 KOL ve znění: „Komise organizační a legislativní doporučuje předložený návrh zákona o stížnostech k dalšímu projednání jako legislativní iniciativy kraje.“.

Návrh na usnesení:

Rada Jihomoravského kraje v souladu s § 59 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,

- a) **doporučuje** Zastupitelstvu Jihomoravského kraje schválit návrh zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) dle přílohy č. ... zápisu (příloha č. 1 materiálu),
- b) **doporučuje** Zastupitelstvu Jihomoravského kraje předložit návrh zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky,
- c) **doporučuje** Zastupitelstvu Jihomoravského kraje pověřit člena Zastupitelstva Jihomoravského kraje Mgr. Michala Haška, hejtmana Jihomoravského kraje jednat za Zastupitelstvo Jihomoravského kraje o návrhu zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky a v jejích orgánech,
- d) **doporučuje** Zastupitelstvu Jihomoravského kraje pověřit člena Zastupitelstva Jihomoravského kraje Ing. Stanislav Juránka, 1. náměstka hejtmana Jihomoravského kraje jednat za Zastupitelstvo Jihomoravského kraje o návrhu zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) v Senátu Parlamentu České republiky a v jeho orgánech.

<i>Zpracoval:</i> Mgr. Hana Doleželová, v.r. odbor kontrolní a právní	<i>Vedoucí odboru:</i> Mgr. Martin Mikš, v.r. vedoucí odboru kontrolního a právního	<i>Právní garance:</i> Mgr. Martin Mikš, v.r. odbor kontrolní a právní	<i>Předkládá:</i> JUDr. Marie Cacková, v.r. členka Rady Jihomoravského kraje <i>Spolupředkládá:</i> Mgr. Michal Hašek, v.r. hejtman Jihomoravského kraje
<i>Dotčené odbory:</i> Ing. Ludmila Hrachovinová vedoucí odboru ekonomického	<i>Dotčené odbory:</i> JUDr. Lenka Skutková vedoucí odboru majetkového	<i>Další dotčené odbory:</i>	<i>Další dotčené odbory:</i>

Důvodová zpráva

Stávající platná a účinná právní úprava stížností, resp. jejich vyřizování je v České republice poměrně nejednoznačná a kusá. V současné době neexistuje v právním řádu České republiky (jeden) ucelený právní předpis, který by předmětnou problematiku upravoval komplexně. S účinností do 31. 12. 2005 vyplývala právní úprava vyřizování stížností zejména z vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících. Tato vládní vyhláška, o jejíž platnosti či závaznosti se vedly spory, byla s účinností od 1. 1. 2006 zrušena nařízením vlády č. 370/2005 Sb., kterým se zrušuje vládní vyhláška č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících. Ke stejnému datu nabyl účinnosti zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který v § 175 nově upravil, resp. zavedl institut stížností. Tato úprava je však velice úzká a specifická. Dle tohoto ustanovení správního řádu mohou podávat stížnosti výhradně dotčené osoby. Dotčenými osobami jsou v souladu s § 2 odst. 3 správního řádu osoby, jichž se činnost správního orgánu (správní orgán je vymezen v § 1 odst. 1 správního řádu – pozn.) v jednotlivém případě dotýká, tj. kdokoliv, kdo je dotčen ve svých právech, povinnostech či zájmech výkonem působnosti správního orgánu ve smyslu § 1 odst. 1, resp. § 10 správního řádu. Mimo to, stížnost lze v souladu s § 175 odst. 1 správního řádu podat pouze proti nevhodnému chování úředních osob a dále proti postupu správního orgánu, a to za předpokladu, že správní řád neposkytuje jiný prostředek ochrany. Jak vyplývá z uvedeného, podávání stížností dle § 175 správního řádu je – a to co se týká osob, které mohou stížnost podat, i co se týká předmětu takové stížnosti – striktně navázáno na postup dle správního řádu. Jinými slovy nejde o obecnou úpravu jakýchkoliv stížností, ale pouze takových, které souvisejí s těmi postupy správních orgánů, na které se vztahuje správní řád. Skutečný dosah stížností dle § 175 správního řádu je tudíž jiný, resp. daleko menší než u zrušené vládní vyhlášky, ze které, přes všechna její negativa a zastaralost, vyplývala obecná povinnost veřejné správy vyřizovat stížnosti či odpovídat na dopisy.

Dále byla, resp. je úprava stížností a jejich vyřizování částečně upravena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Tyto zákony zmocňují radu obce, resp. kraje, resp. hlavního města Prahy, aby stanovila pravidla pro přijímání a vyřizování stížností. S ohledem na skutečnost, že výše uvedené orgány jsou oprávněny předmětnou problematiku upravit samostatně svými interními předpisy (taková úprava samozřejmě nemůže být v rozporu se zákonem), může se tak proces přijímání a vyřizování stížností v případě jednotlivých obcí, krajů či hlavního města Prahy lišit, a to i podstatným způsobem. Proces, resp. způsob přijímání a vyřizování stížností tak na úrovni územních samospráv celků není jednotný.

V současné době lze konstatovat, že obecný předpis, souhrnným způsobem upravující problematiku stížností, v právním řádu České republiky není a jeho absence je v mnoha případech citelná.

V návaznosti na uvedené přichází Jihomoravský kraj v souladu s § 35 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, se zákonodárnou iniciativou v dané oblasti, která si klade za cíl odstranit stávající dlouhodobě nevyhovující stav a příslušnou oblast upravit komplexně a jednotně.